

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Назва навчальної дисципліни – Психологічні та публічні аспекти усного перекладу та міжкультурної комунікації

2. Вид (статус) навчальної дисципліни – вибіркова

3. Освітній рівень – Другий (магістерський) рівень

4. Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

5. Спеціальність – В 11 Філологія

6. Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні усвідомленого розуміння процесів послідовного та синхронного усного перекладу, шляхів забезпечення ефективного здійснення цих видів діяльності, причин виникнення психологічних і технічних труднощів у згаданих видах перекладу та способів їх подолання.

7. Завдання навчальної дисципліни:

- надання системи теоретичних знань про усний переклад як вид медіації, його проблеми та змістове наповнення;
- засвоєння спеціалізованої термінології й основних принципів здійснення усного перекладу;
- формування умінь і навичок врахування психологічних та публічних аспектів усного перекладу в процесі його здійснення.

8. Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Відмінності процесів усного та письмового перекладу. Види усного перекладу та їхні порівняльні характеристики. Загальні вимоги до якості усного перекладу

Тема 2. Характеристики процесу усного послідовного перекладу. Психологічні та технічні труднощі усного послідовного перекладу

Тема 3. Роль перекладацького скоропису у забезпеченні якості усного послідовного перекладу. Шляхи забезпечення якості усного послідовного перекладу

Тема 4. Характеристики процесу синхронного перекладу з аркуша

Тема 5. Психологічні та технічні труднощі синхронного перекладу з аркуша

Тема 6. Шляхи забезпечення якості синхронного перекладу з аркуша (*sight translation*)

Синхронний переклад з аркуша (*sight translation*) як засіб підготовки до синхронного перекладу на слух (*simultaneous interpreting*).

Тема 7. Характеристики процесу синхронного перекладу на слух (*simultaneous interpreting*): конференц-переклад (*conference interpreting*)

Тема 8. Психологічні та технічні труднощі синхронного перекладу на слух (*simultaneous interpreting*)

Тема 9. Шляхи забезпечення якості синхронного перекладу на слух (*simultaneous interpreting*). Характеристики інших видів синхронного перекладу: на слух з опорою на письмовий текст оригіналу (*sight interpreting*), естафетний переклад (*relay interpreting*), нашіптування (*chuchotage*)

9. Пререквізити: психологія, нормативний курс практики перекладу.

10. Очікувані результати навчання:

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних та фахових компетентностей і досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти.

Загальних компетентностей

ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК2. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення як стандартних, так і інноваційних завдань у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, в тому числі на засадах різноманітності та мультикультурності.

ЗК12. Здатність генерувати та втілювати на практиці або в дослідницькій діяльності нові ідеї (креативність).

Фахових компетентностей

ФК3. Здатність до критичного осмислення історичних надбань, новітніх досягнень та перспектив розвитку філологічної науки.

ФК4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК7. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату в мовній, міжмовній та міжкультурній комунікації.

ФК9. Усвідомлення соціальної ролі перекладу та його статусу як провідної форми міжмовної комунікації; уміння поєднувати теорію з практикою задля ефективного виконання професійних завдань.

ФК10. Здатність ефективно забезпечувати міжмовне та міжкультурне посередництво в усній формі за умов формального та неформального спілкування.

За результатами засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

Програмні результати навчання

ПРН1. Оцінювати власну навчальну, наукову та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування, для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості освіти та/або дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН10. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН12. Дотримуватися правил академічної доброчесності, норм поведінки й моралі в міжособистісних та професійних стосунках.

ПРН14. Створювати, аналізувати, перекладати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.

ПРН18. Ефективно використовувати набуті знання, навички та вміння для успішної інтеграції України в європейські та світові структури.

ПРН19. Ефективно використовувати у професійній діяльності сучасні технологічні досягнення та розробки у царині усного перекладу на національному та міжнародному рівні.

11. Обсяг навчальної дисципліни: 3 кредити ЄКТС (90 годин)

денна форма : лекцій – 18 год., практичних – 6 годин, самостійна робота – 66 год.

заочна форма: лекцій – 4 год., практичних – 2 годин, самостійна робота – 84 год.

12. Форма контролю: Залік (1 семестр).

13. Інформація про викладача: професор кафедри перекладознавства імені Миколи Лукаша, доктор педагогічних наук, професор Леонід ЧЕРНОВАТИЙ, e-mail: leonid.m.chernovaty@meta.ua